

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

РОЗВИТОК СТРЕСОСТІЙКОСТІ У МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ З ВИСОКИМ РІВНЕМ ЕМПАТІЙНОСТІ

Білодід А.А., магістрант (abilodid19@gmail.com)

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
Людина протягом усього свого життя неодноразово зазнає впливу психотравмуючих чинників, опосередкованих раптовим виникненням екстремальної ситуації. Проте особливості реагування на стресогенні фактори є досить індивідуальними. Поведінка в екстремальних, стресових ситуаціях зумовлена низкою індивідуально- психологічних особливостей та особистісних якостей людей, які утворюють стресостійкість як інтегральну властивість особистості.

Сутність стресостійкості було розкрито в працях Г. Андрєєвої, А. Баранова, Б. Величковського, А. Гурич, О. Джеджули, В. Корольчук, Лі Канг Хі, О. Лозгачової, Г. Мигаль, Д. Морозова, С. Оя, О. Протасенко, Г. Ришко, В. Суботіна, Т. Тихомирової, М. Хуторної, Т. Циганчук, М. Черпіти та інших вчених.

Особливо важливого значення набуває стресостійкість для фахівців, професійна діяльність яких пов'язана із стресами. До такого типу професій належить і професія психолога, якому кожного робочого дня доводиться стикатись з різними негативними явищами, які тільки можуть з'являтися у житті людей: душевний біль, страждання, психологічні кризи, стресовий розлад, труднощі адаптації, конфлікти, психологічні травми тощо. Відтак, психологи піддаються ризику вторинної травматизації, або стресу

співпереживання.

У свою чергу, здатність співпереживання і співчуття є важливими професійно-важливими якостями психологів. Це той інструмент, завдяки якому вони можуть пізнавати внутрішній світ клієнтів, налагоджувати з ними взаємодію, сприяти їх розкриттю під час консультування чи психотерапії, сприяти зняттю негативних емоційних проявів та душевному зціленню. Для позначення цих здатностей у психології використовують термін «емпатія». Вивченню емпатії як психологічного феномену присвячено чимало досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених (Т. Гаврилова, І. Юсупов, А. Меграбян, Я. Чапак та ін.). Її значення у роботі психотерапевтів було глибоко обґрунтоване в працях З. Фрейда та К. Роджерса. Попри незгасаючий інтерес до прояву та розвитку емпатії в психологів у ХХ – на початку ХХІ ст. (А. Генега, І. Мазоха, Н. Пов'якель, А. Россильна, Д. Туркова та ін.) питання взаємовпливу емпатії та стресостійкості психологів залишилось недостатньо вивченим.

Ця тема цікава тим, чи може впливати висока емпатія на рівень стресостійкості і як саме? Як тоді таким фахівцям розвивати свою стресостійкість? І можливо, після результатів дослідження розробити рекомендації майбутнім психологам як краще розвивати свою стресостійкість.

Перелік посилань

1. Аршава І.Ф. Емоційна стійкість людини та її діагностика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. психол. наук : спец 19.00.02 «Психофізіологія» / І. Я. Аршава. – К., 2007. – 38 с.